

קול הרה"ג

פנינים יקרים מלוקטים מספר קול רודי עה"ת ומועדים מאת הרה"ג רבי רודי פראנר שליט"א
נשיא דהתאחדות קהילות החרדים בעיר הברכה לונדון יצ"ו

ויקרא אל משה וגו' (א' א').

ורש"י מפרש דלכל אמרות ולכל צוויים קדמה קריאה לשון חבה וכו' ונראה דלהאי חבה נתכוין גם בבעה"ט כאשר פירש דהאל"ף של ויקרא זעירא מפני שמשה לא רצה לכתוב אלא ויקר וכו' כאלו לא נראה לו השם אלא במקרה ואמר לו הקב"ה לכתוב גם באל"ף וכתבה זעירא ע"ש והיינו דהאי אל"ף היא אות של חבה דרצה הקב"ה שידעו הבריות שמשה חביב לו ולא נראה לו במקרה לבד אלא דמתוך ענתנותו כתבה משה זעירא ונראה דהא דדוקא כאן מצינו גילוי זה של חבה בלשון ויקרא ולא במקום אחר דהלא כבר נזכר אותו לשון ויקרא לעיל פרשת שמות כמה פעמים וכגון בפעם הראשונה שנתגלה הקב"ה למשה דכתיב שם [ג' ד'] וירא ה' כי סר לראות ויקרא אליו אלקים מתוך הסנה ויאמר משה וגו' דשאני התם דהאי לשון ויקרא הוא פשטיה דקרא ואינו מיותר דהיה צריך הקב"ה לקרות לו כדי שיפנה אליו ויאמר לו מה שרוצה לומר אבל כאן כתיב ויקרא אל משה וידבר ה' וגו' דמשה כבר היה בלא"ה עומד מוכן תמיד לשמוע ולקבל הדיבור מאת הקב"ה והקריאה לא היתה לצורך והיא רק הקדמה לדיבור והיא אות של חבה שלפני שמדבר עמו את הנצרך קורא לו הקב"ה במטרה להראות לו קירבה וחבה שלא היה הפסוק צריך להזכירה והוי סגי שיתחיל וידבר ה' אל משה מאהל מועד וגו' ונראה דזו היא כוונת דברי רש"י לכל אמרות ולכל צוויים קדמה קריאה וכו' היינו דבכל מקום דנזכר קריאה שלא לצורך ממש דאח"כ בלא"ה איכא לשון אמירה או לשון צוויי אז הוי הקריאה ענין של חבה

ויקרא אל משה (א' א').

כתיב עם א' זעירא וי"ל דהאי א' זעירא מרמז לאלופו של עולם שעדיין בבחינה זעירא בקריאה ראשונה זו שלא יחשוב האדם שצריך הערה גדולה מן השמים בשעת תחילת עבודתו אלא אפילו אם הוא רק כחודו של מחט צריך ליכנס ואח"כ יכול לזכות לעלות ולהשיג וידבר ה' אל משה וגו' שירגיש שה' מדבר אליו.

ויקרא אל משה וגו' (א' א').

ויקרא כתיב עם א' זעירא ויש לומר דהרמז כיון דקריאה היתה רק למשה ולא לאהרן כמו שמביא רש"י ע"כ משה מרוב עונתנותו לא רצה שתפרסם התורה שהיתה לו קריאה במיוחד ושהוא למעלה מאהרן בזה ורצה שיראה כאילו הוא מקרה לשון ויקר וכמו שרש"י מביא שזו המדה אצל אוה"ע וע"כ נקטה תורה א' זעירא כדי שיראה כאילו כתיב ויקר לעשות נחת רוח למשה וע"י בבעה"ט

דבר אל בני ישראל וגו' אדם כי יקריב מכם וגו' תקריבו את קרבנכם (א' ב').

יש להבין למה מתחיל בלשון יחיד אדם כי יקריב וגו' ומסיים בלשון רבים תקריבו את קרבנכם והנה לעיל פסוק א' פירש רש"י ד"ה לאמר וז"ל בא"ד בשבילכם הוא נדבר עמי שכל ל"ח שנה שהיו ישראל במדבר כמנודים וכו' לא נתייחד הדבור עם משה וכו' היינו דכדי שיהא דיבור מאת הקב"ה עם משה צריכים כל קהל בני"י להיות מרוצים וזוכים דאפילו יחיד גדול כמשה אין זכותו שוה לזכות הרבים וא"כ מובן שאמר להם משה אדם כי יקריב וגו' שכל אחד שרוצה שיתרצה קרבנו יכוון ליכלל עם כל ישראל ולזכות את כל הצבור בריצוי זכות הרבים חשוב הרבה יותר מזכות היחיד.

אם עולה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבונו אל פתח אהל מועד יקריב אתו לרצונו לפני ה' (א' ג').

יש לפרש בדרך דרוש אם רוצה אדם שיעלה קרבנו למעלה והוא חלק הבקר המגושם שבו שיקדשנו לשמים אז יהיה תמים במדת העונה ויחשוב היטב שכל כולו עומד בפתח אהל מועד שעדיין הוא בבחינת לפני הפתח ולא נכנס לפנים דבזה יכנע יצרו הרוצה להגדיל חשיבות תאוות גופו ונפש הבהמית שבו ואז יהיה לרצונו לפני ה'.

וסמך ידו על ראש העולה ונרצה לו וגו' (א' ד').

וברש"י ד"ה ונרצה לו בסו"ד הא אינו מרצה אלא על עשה ועל לאו שניתק לעשה ע"ש הנה עולה מכפרת על עשה הקל וכולה כליל ע"ג המזבח ואילו חטאת שמכפרת על עבירות חמורות שיש בהן כרת במזיד יש

במקום חניתם וא"כ היתה אש המערכה על האדמה שבפנים ולא על הנחושת של הצדדים ולא היה הנחושת חם כ"כ וגם לא הלכו הכהנים עליו כלל רק על האדמה ששם מקום המערכה

אם הכהן המשיח יחטא וגו' (ד' ג').

אצל פר כהן משיח ואצל פר קרבן צבור מצינו דבעו להכניס דמים לפנים להזות על הפרוכת ועל מזבח הזהב אבל אצל שעיר נשיא לא מצינו עבודת דם בפנים והנה כהן משיח אינו חייב בפר אא"כ הורה בטעות ועשה כפי הוראתו וכן פר של צבור אינו בא אא"כ הורו ב"ד בטעות ועשו הצבור כפי הוראתם אבל שעיר נשיא חייב בו גם כשטעה והחליף חלב בשומן בלי שום טעות בהוראה ואולי י"ל דמש"ה בפר כהן משיח ובפר של צבור בעי דם בפנים לכפר על הוראה בטעות דשגגת תלמוד עולה זדון והיא חמורה ואינה מתכפרת אא"כ מכפר בפנים שההיכל מרמז על התורה ששם הארון והמנורה כנגד פנימיות החטא והכפרה שמכפרים בעזרה שבחוץ הוי כנגד עשיה בלבד שהיא חיצונית החטא.

וסמך ידו על ראש השעיר ושחט אתו במקום אשר ישחט את העלה וגו' (ד' כ"ד).

יש לעיין דבשלמא הא דכתוב ושחט את השעיר שהיא מצות הקרבתו נקט בזה לשון ושחט שפירושו ציווי אבל למה כתב במקום אשר ישחט את העולה לשון עתיד ה"ל לומר במקום אשר שוחט את העולה לשון הוה או שחט את העולה לשון עבר ובכלל למה לא כתוב בקיצור ושחט אותו על ירך המזבח צפונה דהוי בקיצור יותר והתורה מקפדת לקצר היכן דאפשר כדראינו ריש פסחים ונראה דמרמז לנו כאן דהא דנתחייב חטאת ה"ט משום שחשב על עבירה אף בלי רצון לעבור בפועל ועי"ז הגיע לידו שעבר עליה בשוגג והעצה שלא יקרה לו עוד כזה הוא שלעתיד אם באה לו מחשבה רעה ישחט את העולה במקום זה ויתכפר לו מחשבתו שהעולה באה לכפר על המחשבה ושוב לא יבא לידי מעשה ולא יצטרך להביא חטאת.

בה אכילה לכהנים ורק האימורים נקרבים על גבי המזבח ולכאורה הסברה הפוכה דכל שהעבירה חמורה יותר היה צריך הקרבן ליקרב טפי לגמרי על המזבח ומזה רואין דאדרבה מי שחטאו חמור יותר א"א להקריב מיד אל המזבח לה' אלא צריך לעבור דרך הכהן כדי להתכפר ומש"ה אומרים כהנים אוכלין ובעלים מתכפרים דצריך החוטא בחטא חמור מליץ יושר וע"כ גם אמרו עשה לך רב היינו שמלבד מה שיוכל ללמוד ממנו גם יעזור לו לשוב ולהתקרב לעבודת ה'.

וסמך ידו על ראש העלה ונרצה לו לכפר עליו (א' ד').

וברש"י ד"ה ונרצה לו על מה הוא מרצה א"ת על כריתות ומיתות ב"ד וכו' או מלקות הרי עונשן אמור הא אינו מרצה אלא על עשה ועל לאו שניתק לעשה ע"ש ומבואר דמכפרת עולה על עשה ועל לאו שניתק לעשה גם על מזיד שלהם דהלא הא דעונשן אמור על השאר כגון מלקות או מיתת ב"ד היינו במזיד ויש לומר דמש"ה דין העולה לעלות כולה כליל דעבירה שנעשית במזיד אפילו אם היא עבירה קלה כל גופו לבו ראשו ומחו שותפים בעבירה משא"כ אפילו עבירה חמורה אם נעשית בשוגג אין החטא מתייחס אליו כיון שלא נתכוין לו ומתכפר בחטאת שרק החלבים נקטרים שהם כנגד החלב המפטם את הגוף ומרמזין על ההנאה מן העבירה שהיא החלק שמתייחס אליו וכמו שאמרו המתעסק בחלבים ועריות חייב שכן נהנה ושאר הבשר נאכל ולא נקרב שאינו נידון כחלק מהעבירה

וערכו בני אהרן הכהנים את הנתחים וגו' על העצים אשר על האש אשר על המזבח (א' ח').

ראיתי מקשים האיך יכלו הכהנים שהיו הולכים יחפים כדי שלא תהיה חציצה בין רגליהם לבין המזבח להלך על מזבח של נחושת בזמן שאש גדולה היתה דולקת על גביו והלא קי"ל חם מקצו חם כולו וא"כ היו נכווים מהחום ולכאורה ל"ק דהלא המזבח היה נבוב לחות כדראינו פרשת תרומה [שמות כ"ז ח'] ופירש שם רש"י שהיו עשוי לוחות עצים רק מסביב וגם פירש שם לפני"כ פסוק ד' ד"ה כרכב המזבח שהיו ממלאים אותו אדמה